

Studiedag
Trauma en veerkracht bij gevluchte kinderen en gezinnen
7 november 2017 - Schaarbeek

Verslag workshops

Naam workshop: **Workshop 6, SESSIE 1. Evaluatie van trauma in de asielpprocedure.**

Verslaggever: Camille De Brabant-Bibi

UITDAGINGEN

Beschrijf in bulletpoints de belangrijkste uitdagingen en problemen die tijdens de workshop naar voor kwamen. Waar wringt het schoentje? Je moet de namen niet vermelden van de personen die de uitdagingen formuleren.

- Vaststelling trauma: zowel voor beide het CGVS als de RvV zijn de kwaliteit en de inhoud van de (medische) attesten die trauma attesteren van zeer groot belang. Geen van beiden kon echter specifieke criteria aanhalen waaraan zo'n attest moest voldoen. Ze legden beiden de nadruk op het feit dat elke zaak individueel wordt beoordeeld.
- De individuele problematiek van een getraumatiseerd persoon moet geabstraheerd worden in een formele procedure.
- Verschillende sociaal assistenten/voogden kaartten de moeilijkheid aan om NBMV te overtuigen om in behandeling te gaan., waardoor er ook geen medisch attest kan worden opgemaakt. Anderen kaartten de lange wachtlijsten bij gespecialiseerde psychologische diensten aan.
- De snelheid van de asielpprocedure is niet aangepast aan de realiteit. In 2 richtingen:
 - 1) De procedure m.b.t. de "veilige landen" verloopt zeer snel, waardoor er geen ruimte wordt gelaten voor de kans op een attest of begeleiding.
 - 2) Voor andere landen zoals bvb. Afghanistan duurt de procedure zeer lang, soms meer dan een jaar. Minderjarigen worden dan plots meerderjarig en procedurele waarborgen komen te vervallen.
- Het CGVS heeft de psychologische cel afgeschaft, die de protection officers bijstond. Die is afgeschaft door een tekort aan middelen. De bewijslast is nu volledig op de jongere zelf komen te liggen. Het CGVS bevestigde echter wel dat protection officers geregeld contact opnemen met artsen/psychologen die medische attesten hebben opgemaakt om te polsen naar de ernst van de aandoening. Artsen en psychologen weigeren echter vaak mee te werken en beroepen zich vaak op hun beroepsgeheim. Er wordt echter niet systematisch gevraagd naar de (schriftelijke) toestemming van de asielzoeker/voogd om contact op te nemen met de arts/psycholoog. Dit zou een medewerking van de arts/psycholoog kunnen vergemakkelijken. Ook wordt de asielzoeker/voogd zelfs niet op de hoogte gebracht van het feit dat de protection officer contact opneemt met de arts/psycholoog. Indien dit wel zou

- gebeuren, zou de asielzoeker/voogd de arts/psycholoog op voorhand kunnen contacteren om hem/haar zijn toestemming te verlenen om informatie te delen met het CGVS.
- Het voordeel van de twijfel speelt sterk bij NBMV. Toch merkt de praktijk dat de kwaliteit en de persoonlijkheid van de protection officer een zeer grote impact heeft bij het verlenen van dit voordeel.
 - De Franstalige rechtspraak verleent een ruimer voordeel van de twijfel en een grotere gevoeligheid voor psychologische problematiek. Ook medische attesten worden anders beoordeeld door Franstalige/Nederlandstalige rechters.
 - CGVS: het vluchtrelaas wordt soms te veel onderbroken door voogden. Het is belangrijk dat de protection officer zich kan concentreren.
 - RvV: Wanneer het CGVS contact opneemt met de arts/psycholoog die het medisch attest heeft opgemaakt, dan ziet de RvV daar geen spoor van in het administratief dossier. Het CGVS bevestigde dat dit een terechte opmerking was, maar verwees naar het feit dat de arts/psycholoog zich in de meeste gevallen op zijn beroepsgeheim beroept. Ook deze informatie wordt echter niet opgenomen in het administratief dossier. Het CGVS gaf toe dat dit beter kan.
 - Het is onduidelijk in welke mate het belang van het kind in overweging genomen wordt in de asielprocedure. Het CGVS en de RvV gaven beiden aan dat er als dusdanig geen rechten aan verbonden worden. Het belang van het kind kan wel onrechtstreeks een invloed uitoefenen op het voordeel van de twijfel en hoe het gehoor beoordeeld wordt.
 - Iemand in het publiek haalde aan dat het problematisch is dat de RvV in asielprocedures niet verplicht is om te antwoorden op alle argumenten die in het verzoekschrift worden opgenomen.

PISTES VOOR DE TOEKOMST

Beschrijf in bulletpoints de voorstellen en ideeën die de deelnemers en de sprekers aangeven voor de toekomst. Je kan hier eventueel de namen weergeven van de personen die de voorstellen formuleren, zeker als ze getuigen van een goed practise.

- Een meer proactieve houding van het CGVS.
- De hulpverleners contacteren het beste zo snel mogelijk de zorgcentra. Een aantal centra zijn gespecialiseerd in het uitreiken van attesten (bv. Solentra, CGG, Constats, etc.). Het was duidelijk tijdens de workshop dat niet iedereen op de hoogte was van deze centra. Hier een duidelijke lijst van opstellen en circuleren is een piste voor de toekomst
- Advocaten raadplegen die gespecialiseerd zijn in de materie.
- Voor de hulpverleners: contacteer en overleg grondig met de advocaten en vraag omstandige attesten aan artsen/psychologen. Een goede leidraad voor criteria voor goede medische attesten is te vinden in de Conventie van Istanboel.
- CGVS: in geval van versnelde procedures (veilige landen) bestaat er een mogelijkheid om een vertraging te vragen (om de tijd te laten om een behandeling op te starten en om een duidelijke diagnose en gedetailleerde medische attesten te verkrijgen). Deze "vertragingaanvragen" moeten goed en *in concreto* gemotiveerd worden (met ook attesten).
- Moedigen voogden aan om interview CGVS goed voor te bereiden, samen met een advocaat.
- De nieuwe wetswijzigingen die net gestemd werden en binnenkort in werking moeten treden, schrijven voor dat kwetsbaarheden worden gemeld op het moment van aankomst.

- M.b.t. problematiek beroepsgeheim van artsen/psychologen: beroepsordes contacteren om hen te sensibiliseren dat het CGVS een onafhankelijke instantie is en dat het vaak in het belang van de asielzoeker/NBMV is dat ze meewerken.
- In verband met klachten m.b.t. bepaalde protection officers van het CGVS: basisprincipe = klachten moeten doorgegeven worden. De persoonsgegevens en interne details zullen niet vrijgegeven worden. Elke klacht wordt individueel onderzocht.
- Als alles goed gaat, verhuist het CGVS in oktober 2018 naar nieuwe lokalen aan het Zuid station. In dit nieuwe gebouw, zullen audiolokalen beschikbaar gemaakt worden. In deze lokalen zullen interviews plaatsvinden die opgenomen worden (enkel audio, geen beeldopnames). Bedoeling is dat alle interviews van minderjarigen onder 12 jaar worden opgenomen. Voor jongeren tussen 12 jaar en 18 jaar zal het afhangen van de noodzaak. Het is nog onduidelijk hoeveel lokalen voorzien zullen worden.
- Het CGVS en RvV melden dat verslagen van zorgverleners (andere dan psychologen, bv. voogden, sociaal assistenten, scholen, etc) eveneens in overweging genomen door de asielinstanties, zolang ze objectief zijn en gebaseerd zijn uit eigen expertise

IDEEN EN WEETJES

Misschien komt er wel iemand met een knaller van een idee of een weetje. Noteer dat hieronder, eventueel met vermelding van naam

- Als "oplossing" op de problematiek dat bepaalde procedures van NMBV zeer lang kunnen aanslepen, waardoor ze meerderjarig worden voordat het interview bij het CGVS heeft plaatsgevonden, liet het CGVS weten dat er altijd een mogelijkheid bestaat voor de voogd om in de hoedanigheid van vertrouwenspersoon aanwezig te zijn tijdens het gehoor.
CGVS: Anja De Wilde.
- Het CGVS houdt rekening met de leeftijd op het moment van vertrek om het voordeel van de twijfel te beoordelen.
- Het CGVS is een onafhankelijke instelling en krijgt geen quota opgelegd m.b.t. positieve of negatieve beslissingen. Het CGVS krijgt wel een quota opgelegd m.b.t. het aantal beslissingen dat moet genomen worden. In de plenaire sessie van het CGVS werd vermeld dat ze enerzijds een onafhankelijke instelling uitmaken, maar anderzijds ook moeten waken over de belangen van de overheid. Deze worden o.a. veruitwendigd door de efficiëntie waarmee het CGVS handelt en de quota van het aantal beslissingen.
- De RvV heeft volle rechtsmacht in asielzaken, dus het is geen probleem om daar nieuwe attesten neer te leggen.
- Altijd nuttig dat de asielzoekers aanwezig zijn op de zitting.
- CGVS: theoretisch gezien maar 5 dagen na het gehoor de tijd om nog attesten + aanvullende nota neer te leggen. Maar in de praktijk kan dit nog tot op de dag dat de beslissing op de post wordt gedaan.